

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget d. 07-04-2025

Mødedato Mandag d. 07. april 2025 kl. 16:30

Mødested MCH Herning Kongrescenter

Indholdsfortegnelse

Rammeudmelding budget 2026 og overslagsår 2027-2029.....	3
--	---

Punkt 92: Rammeudmelding budget 2026 og overslagsår 2027-2029

00.30.10-S00-1-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Sagsbehandler: Charlotte Ranch

Øvrige sagsbehandlere: Thomas Astrup Bæk

Resume

Rammeudmelding for budget 2026-2029 jævnfør budgetproceduren.

Sagsfremstilling

I henhold til budgetproceduren for budget 2026-2029 udmelder Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget driftsrammerne for fagudvalgenes budgetforslag i forlængelse af budgetkonferencen i april.

Driftsrammer:

På det skattefinansierede område består driftsrammerne for 2026-2029 af overslagsår 1, 2 og 3 fra det vedtagne budget 2025. 2029 sættes som udgangspunkt lig med 2028.

Hertil kommer tekniske korrektioner og besluttede tillægsbevillinger fra budgetvedtagelse for 2025 og frem til og Byrådsmødet den 25. marts 2025. Det indebærer blandt andet, at direkte overførsler fra 2024 ind i 2026-2029, som blev godkendt på Byrådsmødet 25. marts 2025, er indregnet i rammerne.

Tabel 1: Samlede driftsrammer 2026-2029

1.000 kr., 2025-pl	2026	2027	2028	2029
Skattefinansieret drift, korrigeret budget	6.583.103	6.632.520	6.665.179	6.663.794

Tekniske korrektioner:

1. Pulje til afledt drift, regulering iht. investeringsoversigt	-21	-21	-21	767
2. Ændring af sidste overslagsår for SO 17, Forsørgelse og beskæftigelse (skønnede refusionsmæssige ændringer)				20.000

Demografi:

3. Demografiændringer	-13.583	-15.529	-18.481	-13.433
-----------------------	---------	---------	---------	---------

Forslag til rammeudmelding 2026-2029	6.569.499	6.616.970	6.646.677	6.671.128
---	------------------	------------------	------------------	------------------

Fordelt på udvalg er rammen således fordelt:

Tabel 2: Driftsrammer 2026-2029 fordelt på fagudvalg

1.000 kr., 2025-pl	Budget 2026	Heraf direkte overførsler fra 2024	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Økonomi- og Erhvervsudvalget	651.366	533	642.135	639.887	639.290
Teknik- og Miljøudvalget	207.801		212.558	213.824	213.824
Byplanudvalget	571		571	571	571
Børne- og Familieudvalget	1.829.896	14.246	1.813.866	1.811.770	1.806.887
Social- og Sundhedsudvalget	1.753.410		1.798.382	1.807.627	1.817.558
Beskæftigelsesudvalget	1.897.441	756	1.920.444	1.943.984	1.963.984
Kultur- og Fritidsudvalget	229.014		229.014	229.014	229.014
Forslag til driftsrammer inkl. ovf.	6.569.499	15.535	6.616.970	6.646.677	6.671.128

Der er følgende opmærksomhedspunkter i forbindelse med rammeudmeldingen:

Serviceområde 17 Forsørgelse og Beskæftigelse:

Budgetforslaget for Serviceområde 17 Forsørgelse og Beskæftigelse består af tre delområder: servicedriftsudgifter, aftaleområdet og det budgetgaranterede område.

Rammeudmeldingen for servicedriftsudgifterne på serviceområdet følger det samme princip, som de øvrige områder omfattet af budgetsanktion.

Budgetrammerne for henholdsvis aftaleområdet og det budgetgaranterede område - som bliver oplyst i rammeudmeldingen i april i forhold til Serviceområde 17 forsørgelse og Beskæftigelse - er lig med overslagsårene fra det senest vedtagne budget. Der budgetteres dog med yderligere 20 mio. kr. i det sidste overslagsår til indfasning af refusionsreformen og den stigende tilbagetrækningsalder.

Det endelige udgiftsbehov for budget 2026-2029 på henholdsvis aftaleområdet og det budgetgaranterede område udarbejdes ud fra konjunkturskøn i forbindelse med økonomiaftalens indgåelse, som forventes at ske i juni 2025.

Serviceområde 18, Sundhed og Ældre - rammen vedr. ældreboliger:

Udgifter og indtægter på området er styret af bestemmelserne i Ældreboligloven, og området betragtes derfor styringsmæssigt som værende udenfor rammestyring.

Driften af Herning Kommunes ældreboliger er udliciteret til et boligselskab. I henhold til lovgivningen leverer boligselskabet i løbet af foråret beregninger på udgifter og indtægter for 2026. De beregnede budgettal er angivet i 2026-prisniveau.

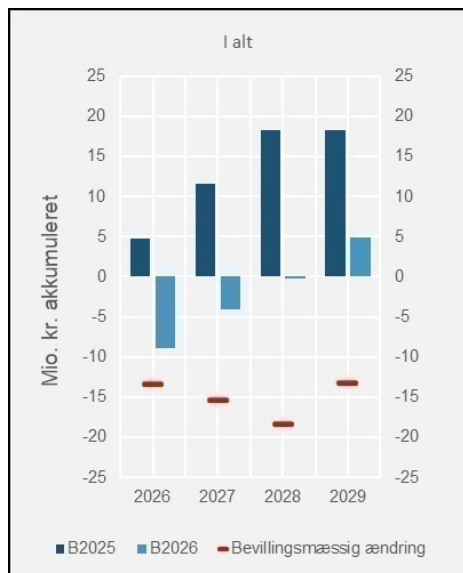
Jævnfør praksis - besluttet i forbindelse med rammeudmelding for budget 2021 - tilpasses budgetrammen til de faktisk forventede udgifter og indtægter i 2026-prisniveau og undtages samtidig i den senere prisfremskrivning. Dette sker for at undgå ubalancer i budgettet i forbindelse med prisfremskrivningen.

Herning Kommune har ikke modtaget budgetterne for 2026 endnu, hvorfor rammeændringen vil blive foretaget som en teknisk korrektion senere i budgetprocessen.

Demografiregulering:

I forbindelse med rammeudmeldingen foretages demografiregulering af dagtilbuds-, skole- og ældreområderne i henhold til de vedtagne modeller.

Figur 1: Akkumuleret demografi Budget 2025 henholdsvis Budget 2026 samt bevillingsmæssig ændring som følge af opdateret beregning

Samlet set er der tale om stigende demografifæhængige udgifter over tid, men med en niveauforskydning i forhold til prognosen sidste år. Den primære årsag er færre fødsler end forventet i 2024 samt en lavere forudsat fertilitet i den nye befolkningsprognose. På den baggrund bliver de samlede demografifæhængige udgifter nedjusteret.

Der er tale om en landsdækkende tendens, hvorfor det forventes, at justeringen afspejles i en reduktion i Herning Kommunes indtægter fra bloktilskud og udligning.

Der beregnes demografisk udgiftsafhængighed på tre områder:

Tabel 3: Marginale ændringer jf. demografimodellen Budget 2026

Bevillingsmæssige konsekvenser demografi (1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
Dagtilbud	-12.589	-15.072	-17.935	-18.377
Skole og SFO	-3.077	-3.011	-3.526	-7.967
Ældre	2.083	2.554	2.980	12.911
Bevillingsmæssig ændring ØS	-13.583	-15.529	-18.481	-13.433

Anlæg:

På anlægssiden arbejdes der ud fra den besluttede investeringsoversigt for budget 2025 korrigeret for efterfølgende byrådsbeslutninger. For 2029 arbejdes der ud fra en nettoramme på 155 mio. kr. som er vurderet ud fra anlægsniveauet i 2026-2028 korrigeret for, at der i perioden 2026-28 er budgetlagt med et kassetræk.

I henhold til budgetproceduren har Direktionen til opgave at levere et forslag til investeringsoversigten, som præsenteres på 2. budgetkonference i august 2025.

Arbejdet med investeringsoversigten vil - som tidligere år - foregå både på administrativt og politisk niveau. Fagudvalgene vil indgå i processen i maj måned, hvorefter administrationen arbejder videre med investeringsoversigten frem mod 2. budgetkonference.

Budgetudfordringer:

Jævnfør budgetproceduren har fagudvalgene mulighed for forud for budgetkonference og rammeudmelding at italesætte eventuelle budgetudfordringer. *Overblik over økonomiske udfordringer behandles i fagudvalgene.... Udvalgenes beskrivelser præsenteres på budgetkonference og indgår som input til den videre politiske budgetproces*

Der er følgende tilbagemelding på det budgetprocedureelement:

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget

- Materielgård – sikre nuværende lokaler lever op til gældende krav.

- Koordinerende vej/kloakprojekter - følger Herning Vands plan for renovering af kloaksystemet.
- Energoptimering af kommunens bygninger. Finansieres af projekter under "Spar på energien".
- Vandhåndtering – generel udfordring med mere vand i alle sammenhæng, herunder oprensning af okkerbassiner.
- Nedlæggelse af brandhaner samt udvidelse af eksisterende ledningsnet.

Børne- og Familieudvalget

SO10 Dagtilbud for børn:

- Usikkerheder vedrørende minimumsnormering. Ud fra et "alt andet lige" perspektiv ser det ud til, at vi kommer til at overholde lovgivningskravet, da vi forventer, at deltidspladserne bliver udnyttet af forældrene i forudsat omfang.
- I dagplejen er strukturen under pres, blandt andet grundet ny overenskomst. Det er forventeligt, at der vil ses stigende udgifter på området, og/eller at serviceniveauet ændres.

SO12 Folke- og Ungdomsskoler:

- Der er fortsat fokus på, at den øgede segregering medvirker til at økonomiske midler flyttes fra almen til specialområdet.

SO16 Børn og Familie:

- Det forventes ud fra en alt andet lige betragtning, at allokerede budgetmidler i budget 2026 vil være tilstrækkelige. Området er dog - som altid - præget af en vis usikkerhed, jf. blandt andet effekter fra den nye lovgivning, som endnu ikke kendes, uafklarede mellemkommunale sager mv.

Social- og Sundhedsudvalget

I Handicap og Psykiatri ses en række overordnede tendenser og udfordringer:

- Udfordringer i relation til tiltrækning og tilknytning af kvalificerede medarbejdere i centrene.
- Stadigt behov for løbende udvikling af tilbudsviften og sikring af match mellem tilbuddenes fysiske rammer, faglighed og ledelse samt borgernes ønsker og støttebehov.
- Stigende udgifter til de særligt komplekse og dermed særligt dyre borgersager.
- Stigende andel af unge med store og komplekse støttebehov.
- Stigende diagnosticering på en række psykiske lidelser og forventning om kommunale ydelser til mennesker med psykiske lidelser, før under og efter behandling i regionalt regi.

Udviklingstendenserne vil betyde stadigt stigende udfordringer i forhold til overholdelse af budgetrammen for Serviceområde 13. Arbejdet med Handicap og Psykiatri's Udviklingsplan 2025-2029 vil medvirke til håndtering af udfordringer med overholdelse af rammen, men det er usikkert om det vil være tilstrækkeligt.

Derudover forventer Handicap og Psykiatri, at de aftaler, der er indgået mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2025, som omhandler udviklingen på det sociale område, vil medføre både opgaver og effekter i 2026, hvis form og omfang endnu ikke kendes.

Indstilling

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller,

at de økonomiske driftsrammer jf. tabel 2 i sagsfremstillingen godkendes som fagudvalgenes afsæt for budget 2026-2029,

at der foretages demografiregulering af budgetrammerne jævnfør tabel 3 i sagsfremstillingen på serviceområderne 10, Dagtilbud for børn, 12 Folke- og Ungdomsskoler og 18, Sundhed og Ældre i 2026-2029,

at der afsættes en nettoanlægsramme på 155 mio. kr. i 2029,

at de fagudvalgsbehandlede budgetudfordringer drøftes.

Beslutning

Tilrådt som indstillet, idet der afsættes en nettoanlægsramme på 200 mio. kr. i 2029.